

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO IŠVADA

2026 m. rugsėjo 24 d. Nr. 1

Anykščiai

1. Viešojo sektoriaus subjektas, kuriame atliktas KPT nustatymas (veiklos sritis (-ys), kurioje (-iose) buvo atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas, jos (-ų) trumpas aprašymas).	Korupcijos pasireiškimo tikimybės (toliau – KPT) nustatymas buvo atliktas viešosios įstaigos „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ (toliau – ASG) viešųjų pirkimų planavimo srityje. Vertinimo metu analizuotas pirkimų poreikių formavimas ir pateikimas, metinio viešųjų pirkimų plano rengimas ir tvirtinimas, numatomų pirkimų verčių nustatymas bei pirkimų plano keitimas metų eigoje.					
2. Asmenys (subjektai), atlikę viešojo sektoriaus subjekto KPT nustatymą	Projektų administratorė Deimantė Rukšėnaitė					
3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pradžios ir pabaigos laikas. Analizuotas laikotarpis.	KPT vertinimas, surinkus jam atlikti reikalingą informaciją, pradėtas 2026 m. liepos 15 d., baigtas 2026 m. rugsėjo 10 d. Analizuotas laikotarpis: 2026 m. sausio 1 d.– 2026 m. rugsėjo 1 d.					
4. Nustatytos rizikos, jų lygiai, suskirstymas pagal svarbą						
POVEIKIS	Katastrofinis					
	Kritinis					
	Pastebimas					
	Žemas	R1				
	Nereikšmingas					
		Labai žema	Žema	Vidutinė	Aukšta	Labai aukšta
TIKIMYBĖ						
Rizikingumo lygis:		Rizikos pavadinimas, tikimybės, poveikio lygis:				
Žalias rizikingumo lygis		R1 – Rizika, kad pirkimo poreikis ir numatoma pirkimo vertė gali būti formuojami privataus intereso naudai. Rizika galėtų pasireikšti tuo atveju, jeigu viešojo pirkimo iniciatorius, nustatydamas pirkimo poreikį ir numatomą pirkimo vertę, neatliktų tinkamo rinkos tyrimo, nepagrįstų pirkimo poreikio arba būtų nesilaikoma ASG nustatytų derinimo ir kontrolės procedūru. Tokiu atveju galētu būti				

	sudarytos prielaidos pirkimo poreikį ar numatomą pirkimo vertę formuoti savo ar kitų asmenų privataus intereso naudai. Vertinant R1 riziką analizuotas viešųjų pirkimų planavimo teisinis reglamentavimas ir jo taikymas praktikoje. Vertinimas atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu Nr. I-1491, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu Nr. XIV-471, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu Nr. VIII-371, Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 2-246, bei VŠĮ „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ Viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašu, patvirtintu 2025 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. V-12. Rizikos vertinimas Vertinimo metu nustatyta, kad ASG Viešųjų pirkimų apraše pirkimų poreikio nustatymo ir derinimo procedūra yra reglamentuota. Viešojo pirkimo iniciatorius, atsižvelgdamas į planuojamą kitų metų biudžetą ir pirkimo poreikį, atlieka rinkos tyrimą, nustato savo veiklos sričiai reikalingų prekių, paslaugų ar darbų poreikį ir jį derina su finansininku bei skyriaus vadovu. Suderinta informacija, įskaitant numatomą pirkimo vertę, pateikiama viešųjų pirkimų proceso administratoriui. Pirkimų plano pakeitimams taip pat nustatyti papildomi kontrolės etapai: pakeitimai derinami su viešųjų pirkimų proceso administratoriumi, finansininku, o kai viešojo pirkimo iniciatorius priklauso skyriui – ir su atitinkamo skyriaus vadovu. Galutinį pirkimų plano pakeitimą įsakymu tvirtina direktorius. Nustatytas funkcijų paskirstymas, rinkos tyrimo atlikimas, poreikio derinimas su kitais proceso dalyviais ir pirkimų plano bei jo pakeitimų tvirtinimo procedūros mažina galimybę vienam darbuotojui vienasmeniškai formuoti pirkimo poreikį ar numatomą vertę privataus intereso naudai. Papildomai nustatyta, kad viešųjų pirkimų procese dalyvaujantys asmenys, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka taikoma pareiga deklaruoti privačius interesus, pildo privačių interesų deklaracijas. Tai papildomai mažina riziką, kad pirkimo poreikis ar numatoma pirkimo vertė būtų formuojami privataus intereso naudai. Tikimybė (T) – 1 balas (labai žema). Vertinimo metu nenustatyta duomenų, rodančių, kad vertinamuoju laikotarpiu pirkimų poreikiai ar numatomos pirkimų vertės buvo formuojami nesilaikant nustatytos tvarkos. Skundų ar pranešimų dėl galimų pažeidimų vertintoje srityje negauta. ASG Viešųjų pirkimų apraše nustatyti keli kontrolės ir derinimo etapai, ribojantys galimybę vienam darbuotojui priimti sprendimus savo nuožiūra. Poveikis (P) – 2 balai (žemas). Rizikai pasireiškus, galėtų būti nepagrįstai suformuotas pirkimo poreikis ar numatoma pirkimo vertė privataus intereso naudai. Tačiau ASG nustatyti derinimo, kontrolės ir tvirtinimo etapai riboja vienasmenio
--	---

	sprendimo galimybę ir mažina galimų pasekmių mastą. $R1 = T \times P = 1 \times 2 = 2$ balai – žemas rizikingumo lygis. Apibendrinant KPT vertinimo rezultatus nustatyta, kad viešųjų pirkimų planavimo srityje egzistuoja rizika, jog pirkimo poreikis ir numatoma pirkimo vertė gali būti formuojami privataus intereso naudai, tačiau šios rizikos lygis yra žemas. Vertinamuoju laikotarpiu nenustatyta šios rizikos pasireiškimo atvejų, negauta skundų ar pranešimų apie galimus pažeidimus. ASG nustatytos pirkimų planavimo, derinimo ir tvirtinimo procedūros mažina šios rizikos pasireiškimo tikimybę. Siekiant ir toliau valdyti nustatytą riziką, tikslinga taikyti papildomas prevencines priemones, nurodytas šios išvados 5 punkte.
Kita informacija	
5. Pasiūlymai dėl nustatytų rizikų mažinimo priemonių taikymo	Kartą per metus, pasibaigus kalendoriniams metams, atlikti viešųjų pirkimų plano įgyvendinimo peržiūrą, įvertinant metų eigoje atliktus pirkimų plano pakeitimus, neplanuotai atsiradusius pirkimų poreikius ir jų atsiradimo priežastis. Peržiūros rezultatus panaudoti rengiant kitų metų viešųjų pirkimų planą. Peržiūrą atlieka už viešuosius pirkimus atsakingas darbuotojas kartu su už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingu darbuotoju. Peržiūrą atlikti kasmet, iki sausio 31 d. Siūloma papildyti VŠĮ „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ Viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašo, patvirtinto VŠĮ „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ direktoriaus 2025 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. V-12, 22.5 punktą „Metinio pirkimų plano ir pirkimų suvestinės keitimas“, nustatant, kad inicijuojant metinio pirkimų plano pakeitimą turi būti nurodoma ir užfiksuojama konkreti pakeitimo priežastis, o keičiantis numatomi pirkimo vertei – jos pakeitimo pagrindimas. Ši informacija turi būti pateikiama kartu su siūlomu pirkimų plano pakeitimu ir įvertinama prieš teikiant pirkimų plano pakeitimą tvirtinti direktoriui. Tvarkos aprašo pakeitimą parengti ir patvirtinti iki 2027 m. sausio 1 d.
6. Kitos pastabos	Nėra
7. Priedai	Nėra
Išvadą parengęs asmuo: Projektų administratorė Deimantė Rukšėnaitė	